ВІСНИК УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

Ч. 7|45 КРАКІВ - ЛЬВІВ І.VIII.1943

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ!

Живемо в часі одної з найважчих воєн. Не тільки ми, але й усі інші европейські народи переносять велитенські воєнні тягарі й на це нема ніякої ради. Одинокий мудрий національний наказ: видержати, заощадити якнайбільше національних сил, в творчій готовості діждатися закінчення кривавої воєнної хуртовини.

З вдоволенням ствердужемо, що цей національний наказ находить повне зрозуміння в нашому народі. Послушні тому наказові українські громадяни докладають усіх зусиль, щоб українське національно-суспільне життя в спокої та творчій праці розвивалося та розбудовувалося щораз краще. У висліді буйно розцвіло наше шкільництво, широко розгорнулася наша культурно-освітня праця, зразково наладнана місцева самоуправа та з дня на день кращають господарські відносини.

Все це чималі цінності, які не можуть приходити задурно, але окуплюються трудами та жертвами. Свідоме цього українське громадянство й тому воно добровільно та зі зрозумінням виконує такі важкі воєнні повинності, як військова служба в Галицькій Дивізії, здача збіжевих контингентів, виїзд на роботи до Німеччини, праця в Службі Батьківщині й т.д. З другого боку це дуже і дуже не до вподоби всім ворожим чинникам, що намагаються не тільки зломити воєнний фронт, але і зруйнувати запілля, перервати комунікаційні сполуки, знищити харчеві припаси, перешкодити у воєнній продукції, ...

Зокрема в останньому часі ці ворожі дії дуже поширились та прийняли деякі незвичайно яскраві вияви. Наш досі спокійний край стоїть перед поважними загрозами. Ворожі потягнення заколотити спокій, порушити безпеку життя й майна стають щораз частішим явищем і саме це

спонукує нас забрати прилюдно голос, з"ясувати наше становище та подати вказівки, як нам поступати. Робимо це в спільному порозумінні з усіми відповідальними українськими громадськими чинниками і віримо, що наш голос дійде всюди, де треба.
Стверджуємо, що українське громадянство на цілій українській етнографічній території ГГ стояло і стоїть за правопорядок і льояльно виконує свої обов"язки супроти державної влади, не зважаючи на шалену ворожу пропаганду і не зважаючи на всі напасті партизанських банд, що їх жертвами впало вже стільки українців, головно Люблинської области. Сьогодні вже й у спокійній досі Галичині спалахують блудні огні анархії, себто безправства та безладдя.
Українські Громадяне! Мусимо далі зберігати рівновагу духа і нашу мужну поставу, яка личить нам як домовитим господарям нашої прадідної землі. Мусимо непохитно стояти на сторожі Божих законів і припинити самосуди, що є явищем морального здичавіння.
Теж у почутті відповідальности за долю й честь українського народу кличемо Вас послідовно стояти на засадах правопорядку і на кожному кроці протиставитися ворожим діям. Не дозвольте, щоб наші люде піддавалися різним підшептам і провокаціям і, порушуючи порядок, ставали сліпим знаряддям ворожих для українського народу сил. Давайте їм відповідь ділом, пильно виконуючи воєнні обов"язки. Пам"ятайте, що на час жнив обов"язує винятковий стан. За всяке безправство і заколот може відповідати родина верховодника, все село. Тепер, у час збірної відповідальности, навіть увесь нарід може потерпіти за нерозумні вчинки окремих людей і гуртів. Не забувайте також, що т.зв. лігеншафти - це не колишні панські двори, але державні маєтки, а їх служба - це державна служба. І завсігди майте на увазі одно, що переживаємо воєнний час і всяку спробу порушення порядку влада каратиме на підставі твердих воєнних законів. Знайте, що найгрізніший наш ворог - це внутрішня анархія. Ось вона знову пробує прокрастися в наше життя. Розумійте, що анархією є втеча від обов"язків, які накладає на нас війна. Анархією є відмова ухилятися від почесної служби в СС Дивізії Галичина. Анархією є втеча із Служби Батьківщині. І вкінці найгидкішим проявом анархії є приписувати собі, чи своїм різним гуртком гурткам права судити і карати смертю.
Мусимо пам"ятати і вияснити всім, яке нещастя загрожує від анархійного розвалу. Наше життя могло б стати тоді іграшкою в руках невід-

повідальних, а то й божевільних людей. Наші культурні здобутки могли б пропасти, увесь наш дорібок міг би обернутись в руїну.

Український народ завжди визначався живим почуттям справедливости та правопорядку, і тому ніколи не мав і не хоче мати нічого спільного зі звиродідлими большевицькими методами мордів, знущань, грабунків і нищень. Якщо цього вимагає слушна потреба, український нарід вміє постояти в обороні своїх прав, але гідно і по лицарськи. Це є закон нашої національної чести, освячений кров"ю княжих дружинників, козацьких лицарів і героїв наших недавніх визвольних змагань. В ім"я цього закону осуджуйте всякі анархістичні вчинки та коли б такі трапилися серед нас, тоді їхніх спричинників ставте поза ряди української національної спільноти.

Українські Громадяне! Станьмо всі одною свідомою і дисциплінованою лавою в обороні цілости і морального здоров"я нашого життя. Пам"ятаймо, що тільки нашою жертовною працею та зусиллями, при повній національній солідарності та громадській зрілості зможемо здобути і утвердити наше світле майбутнє.

Др.К. Паньківський Др. В. Кубійович

УКРАЇНСЬКІ ХЛІБОРОБИ!

Вже почалися жнива: з косами й серпами йдемо на Ваші поля, щоб зібрати плоди важкої праці. Йдемо на лани в часі, коли війна входить у найбільш рішальну стадію, коли мільйони вояків проливають кров в обороні своїх народів і европейської культури. Мільйони робітників у всіх краях кують зброю для фронту, а хлібороби продукують хліб для потреб війни.

На порозі п"ятого року війни звертаємось до Вас, Українські Хлібороби, з закликом: виконайте свій обов"язок! З продовжуванням війни – воякам теж не стає легше на фронті. Але вояки мусять виконувати свій обов"язок аж до переможного кінця своєї боротьби і також Ви, Українські Хлібороби, а з Вами, ми всі, члени Української Нації, мусимо виконувати наші обов"язки, що їх накладає на нас війна. Закликаємо Вас виконати воєнну конечність, якою є здача контингентів збіжжя. Зробіть це з певною свідомістю та не слухайте лукавих підшептів, якими вороги будуть певне намагатися баламутити Вас, щоб

ослаблювати фронт, щоб стягати нещастя на наших людей та шкодити нашій національній справі. Зверніть увагу на діяльність ворожих чинників та бережіть збіжжя перед їхніми саботажами.

На безмежних просторах східного фронту їде велетенський бій, в якому вирішується на довгі віки також доля всього українського народу; мусимо бути цього свідомі та доложити всіх наших сил, щоб виробити краще майбутнє і добру долю! Український хліб це теж важна допомога в боротьбі з найбільшим ворогом українства - з московським большевизмом!

Масові могили, що в них скриті неповинні українські жертви звироднілого большевицького терору завзивають усіх нас не жаліти нічого для великої справи! Вони пригадують нам, що сталось би з усіми нами, коли б перемогла сбагрена кров"ю невинних жертв червона зоря! Саме в цих днях стануть найкращі українського народу як добровольці під військові прапори, то й український селянин не може лишитись позаду, якщо не жаліють вони своєї крови, то чи ж можна отягатись з матеріяльними жертвами? Одні з мечем у руді, другі з серпом - мусять допомогти у святій боротьбі!

Збіжевий контингент - це потом зрошена жертва, що її складає український хлібороб на жертівнику війни, нашої спільної війни! Висоту контингенту диктують вимоги воєнної господарки, а вимірює їх Правління Генеральної Губернії.

Український Центральний Комітет

-.-

КУЛЬТУРНА ПРАЦЯ.

Дальша черга рефератів для Українських Освітніх Товариств.

Звіти з місць доказують, що українське громадянство живо цікавиться питаннями, які видвигає сучасна війна і вимагає від Українського Центрального Комітету заняття позитивного становища до біжучих політичних питань. Також реферати, що їх випускає Інститут Народньої Освіти, тоді знаходять більше зацікавлення і слухачів, коли заторкують сучасні проблеми господарського, культурного й політичного характеру.

Допасовуючись до цього Інститут Народньої Освіти випустив за останній місяць слідуючі реферати для УОТ-ів:

30. За що ми шануємо Івана Франка?
31. Про правильний збір та суження і зберігання сіна.
32. На оборону Рідної Землі.

У черзі рефератів призначених для міських світлиць, інтелігенції появилися:

5. св. "На стійці!"

6. св. Завжди жива потреба допомоги українському студенству.

Крім цього у циклю рефератів призначених для прочитання в Вишколі Передовиків "Української Служби Батьківщині" виготовлено ось які реферати:

I. Наш Рідний Край, 2| Яких маємо сусідів?, 3| Україна за княжих часів, 4| Галицько-Волинська держава, 5| Козацтво і Запоріжська Січ, 6| Козацько-гетьманська держава, 7| боротьба українського народу проти царату й большевизму, 8| Українське письменство - дзеркало душі народу, 9| Тарас Шевченко, I0| Леся Українка, II| Іван Франко, I2| Характерність, самопошана й повага до проводу, I3| Українське робітництво в Німеччині, I4| Як большевики нищили український народ?, I5| Багатства України і їх значення у світовому господарстві, I6| Українське відродження в літературі й культурі, I7| Сучасна світова війна і наші обов"язки, I8| Положення й здобутки української національної спільноти в Генеральній Губернії, I9| Почесна оборона Рідної Землі, 20| Новий лад в Европі.

Віддане до друку у серії інструкцій і вказівок:

I. Як підготовляти і улаштовувати Шевченківські свята. Матеріяли і вказівки.

2. Поклін Маркіянові Шашкевичеві. Збірка матеріялів і порад.

Керманич Відділу
Культурної Праці

С У С П І Л Ь Н А О П І К А.

I. Конференція Референтів Суспільної Опіки усіх УОК Галичини та УДК Краківського та Люблинського Дистриктів.

Дня 14. липня 1943р. відбулася конференція Референтів Суспільної Опіки УОК Галичини та деяких УДК Краківського і Люблинського Дистриктів. Програма конференції була така:

Забезпечення родин робітників працюючих у Райху, зокрема справа рент для інвалідів праці - реферував мгр. Смолянецький.

Справа опіки над переселенцями - реферував п. Погорецький.

Справа фінансування дитячих захистів і садків - реферував мгр. Будзан.
Справа протиалькогольної акції та заготівлі безалькогольних напитків - реферував п. Никифорчин.

Дискусія над виголошеними рефератами.
Інструктаж у справі чергової конференції Суспільної Опіки в місяці вересні 1943р.
Проголошення резолюцій.

Конференція мала діловий перебіг. На конференції порушено ще додатково справи допомоги в"язням та справи народнього здоров"я. У висліді конференції проголошено такі резолюції:

1| Всі Окружні і Допомогові Комітети скличуть впродовж тижня, рахуючи від нинішнього дня конференції Голов Делегатур та їх Підреферентів Суспільної Опіки з метою пояснення та інструкцій в справах

а| підсилення пропагандивної акції у справі виїзду зобов"язаних робітників на роботу до Німеччини,
б| пояснення в справах суспільного убезпечення всіх робітників / сільсько-господарських і промислових/, що виїздять до Німеччини та суспільного убезпечення їхніх родин через місцеві "Каси хорих".
в| подання до відома тих прав на допомогу, що їх мають родини робітників в Німеччині і то так допомогу від держави як теж допомогу з боку Українського Центрального Комітету.

2| Всі Делегатури скличуть найдальше до кінця липня ц.р. ширші конференції з участю Мужів Довір"я, священників, вчителів та інших громадських самоврядних діячів з тим самим завданням, що їх мають конференції, організовані Окружними |Допомоговими| Комітетами для Делегатур.

3| Всі УОК|УДК| де є приміщені переселенці обов"язані утворити у себе оціночні комісії | якщо досі того не зробили | в справах переселенців, щоби забезпечити за ними належні права на ці землі і майно, що їх мають одержати переселенці на виключну свою власність в новому місці осідку.

4| Особовий склад комісій в складі Голови, його заступника і бюрової сили зобов"язані УОК |УДК| подати на письмі до Українського Центрального Комітету, якщо цього досі не зробили, до дня 20.липня 1943р.
5| Найдальше до двох місяців устійнять Референти Суспільної Опіки законних платників за дітей у своїх дитячих захистах, та переведуть господарку захистів на самовистарчальну базу.

6| Всі УОК |УДК| подбають, щоби оснувати в своїх округах принайменше один захист для тих дітей, що їх батьки виїхали на роботу до Німеччини.

7| Всі УОК |УДК| поведуть постійну виховно-освідомну протиалькогольну і протинікотинну акцію, передусім серед шкільної дітвори, дорастаючої молоді і жіноцтва.

8| Всі УОК |УДК| переведуть систематичну і радикальну кампанію проти виробу і пиття самогону.

2. <u>Справа господарювання харчами.</u>

З уваги на тяжкий переднівковий час і незначні запаси харчів так у Центральних, як теж Окружних чи Повітових магазинах Суспільної Опіки, всякі прогульки, курси та різного рода імпрези не будуть мати бути в засаді обслуговувані харчами з магазинів С.О. Про виїмки від тієї засади рішати буде Провід Українського Центрального Комітету згл. Провід Українського Окружного Комітету на пропозицію Відділу Суспільної Опіки УЦК чи Реферату Суспільної Опіки УОК і то лише в таких випадках, коли стан харчів даного магазину С.О. дозволить покрити надзвичайні видатки без шкоди для заспокоєння постійних і нормальних потреб Суспільної Опіки на час до 15.жовтня 1943р.

Заходи Українських Окружних згл. Допомогових Комітетів у справі додаткових приділів харчів з Центральних магазинів Відділу Суспільної Опіки УЦК для обслуги таборів організованих самими Округами, курсів чи прогульок, залишається без відповіді та узгляднення. На ніякі додаткові приділи від Відділу С.О. УЦК округи рахувати не можуть. Відділ Суспільної Опіки УЦК звільняє оцим свою харчеву резерву вдепоновану в магазинах УОК |15% всіх харчевих запасів| і ставить її до диспозиції УОК-ів в першу чергу на цілі обслуги вчительських курсів, таборів молоді і сезонових садків.

Звертаємо увагу всім Окружним Комітетам і Делегатурам на конечність максимальної ощадности в господарюванні всіми родами харчів, що є вдатні до довшого переховання.
Цей обіжник передадуть УОК і УДК своїм Делегатурам негайно до відома.

3. <u>Допомогова акція у 1944 р.</u>

Доводимо до відома, що у вересні відбудеться конференція референтів С.О. в справі допомогової акції в 1944 р. До дискусії на цій конференції належить підготовитися, беручи під увагу цьогорічний правильник про народні кухні, а зокрема опрацювати такі питання:

1| господарське положення Округи,
2| гієрархія потреб допомоги,
3| організація допомоги |допомогові комісії кухні, індивідуальні приділи|,
4| контрольні органи,
5| магазинування харчів,
6| книговедення,
7| моральні і матеріяльні користі з цьогорічної допомогової акції.

4. <u>Заготівля я р и н и:</u>

Звертаємо увагу всіх УОК-ів на потребу заготівлі городовини і овочів на 1944р. та її консервації. Передусім ці продукти повинні прид-

бати всі кухні відкритої Суспільної Опіки, та бурси, захисти і т.п. Спосіб і форма заготівлі повинні бути пристосовані до місцевих умовин. Для тієї цілі треба використати зв"язки УОК-ів з господарськими відділами місцевих Окружних і Повітових німецьких управ.

5. Допомога родинам робітників, працюючих в Німеччині.

Переводиться організацію допомоги рідні робітника, який працює в Німеччині,- як рівнож хворим і калікам - поворотцям з Німеччини, які нездібним до праці.
Всі члени рідні робітника, що працює в Німеччині, а саме: батьки, жінка, діти, брати та сестри, яким згаданий робітник в який небудь спосіб допомагав до удержання, зголосяться до Мужа Довір"я або пароха свойого села, які поінформують їх, як треба старатися про допомогу. Те саме мають зробити хворі й каліки, що вернулися з Німеччини нездібними до праці. Крім цього всі хворі та покалічені мають зголоситися негайно до місцевої Суспільної Обезпечальні, де можуть жадати виплати допомоги на тій основі, що всім робітникам в Німеччині стягано з платні оплату на Суспільну Обезпечальню і вони мають право того самого тут домагатися, без огляду на це, чи вони одержали відповідний документ, чи ні. Якщо Суспільна Обезпечальня відмовить,- тоді треба звернутися до неї на письмі з поданням точних даних, де захворів чи окалічів, письмо таке потвердить Уряд громадський та жадати відповіді на письмі,- на випадок відмовної відповіді, пересилати до УЦК - Реферат Опіки над Робітниками у Львові.

6. Справа посилок робітникам в Німеччині.

На основі розпорядження Головноуповноваженого Міністра Праці п. Заукеля дозволено пересилати робітникам в Німеччині пачки вагою до 10 кг., але тільки з о д я г о м |одяг, взуття, білля|. Не вільно посилати харчів, ані запальних матеріялів.
Таку пачку, добре запаковану, та заадресовану точно і читко |подати адресу адресата і надавця, як рівнож таку саму адресу залучити обов"язково в середині пачки на картці| треба передати особисто до Перехідного Табору Уряду праці у Львові, вул. Перацького 5-7 на руки Коменданта табору п. Свораковського. При віддачі| пачки. Уряд Праці висилає на свій кошт. |жадати посвідки відбору

7. Про сезонові Дитячі Садки.

1| Пригадуємо, що Український Центральний Комітет не буде посилати підмоги на сезонові Дитячі Садки доти, доки не одержить списка сезонових Дитячих Садків з цілої Округи.

2| Тому негайно треба прислати до Українського Центрального Комітету, Відділ Суспільної Опіки, Реферат Дитячих Ясел, Садків та Захистів, Львів, вул. Семінарська ч.18|II п. список сезонових Дитячих Садків з кожної Делегатури після таких даних:

ч.п. - Назва місцевости - Кількість дітей: хлопців-дівчат.-

3| Реферат Дитячих Садків ладить альбом для всіх садків цілого ГГ, тому просимо вже з початку серпня ц.р. прислати до нас по 2-і знимки з життя Дитячих Садків. Обов"язково одна знимка повинна бути зроблена з приміщення, інші: діти на проході, при забаві, при обіді, різні групки і т.п. На відворотній стороні кожної знимки обов"язково треба написати, що знимка представляє, в якої місцевости та дата зроблення знимки.

4| Розчислення з одержаних підмог на сезонові Дитячі Садки треба посилати до 5-го кожного місяця до нашого рофсрату, бо в противному випадкові підмоги на слідуючий місяць будуть здержані.

8. Господарювання і фінансування у Дитячих Захистах на терені Г.Г.

Згідно з розпорядженням Управління Генерального Губернаторства з дня 9.III.1942р. А,IX.953- 05 МО| Не- Управи кожного Дитячого Захисту є обов"язані для кожного вихованка свойого захисту усталити законного платника та почавши від І.ІУ.1942р. стягати від нього оплату за удержання та виховання вихованка, по 90.-зол. місячно за нормальних дітей, а по 120.- зол. місячно за анормальних | сліпих, глухо-німих та умово-відсталих |.
Такими законними платниками можуть бути:
1| Батьки, оскільки вони є в спромозі покривати кошти удержання

2| Громада, з якої вихованок походить, згл. в якій замешкував перед вступленням до Дитячого Захисту.

3| Союз Волосних Громад, оскільки йде про особи, що не одержують допомоги з місця замешкання, чи походження.

4| Управління Дистрикту Генерального Губернаторства.

Щоби цей закон перевести в життя треба для кожного вихованка у Дитячому Захисті завести персональний листок | Персональбоген|, який можна набути у референтів Суспільної Опіки при Окружному Старостві | Крайогавптмані| або у Рефораті Дитячих Захистів Українського Центрального Комітету, Львів, вул. Семінарська ч.18. По виповненні тих персональних листків треба їх поділити на чотири групи, залежно від цього, хто буде законним платником вихованка: батьки,2| громада, 3| союз волосних громад, 4|дистрикт.

До І групи належатимуть діти, які мають батьків, або дуже близьких кревних, що є в спроможності платити місячно визначену ставку за виховання та удержання дітей. До плачення за удержання та виховання таких дітей треба візвати батьків через війта їхньої громади, формуляром Г.Ф.2 | можна його дістати у Старостві|.

До II-ої групи належатимуть діти, які не мають батьків, ані найближчих кревних, або яких батьки не є в спроможності платити за удержання своїх дітей.
В такому випадкові за ці діти повинна платити громада, в якій замешкував останньо вихованок. До плачення за удержання та виховання таких дітей треба візвати дотичну громаду формуляром Г.Ф.3, з долученням персонального листка вихованка.

До III-ої групи належатимуть діти, які не мають батьків, ані найближчих кревних та за яких не може платити громада, в якій вони останньо замешкували, із за браку фондів на ту ціль. В такому випадкові громада повинна переслати формуляр Г.Ф.3 з персональним листком вихованка та своїм супровідним письмом до свойого Союзу Волосних громад, а цей перебере на себе платність за даного вихованка.

До ІУ-ої групи належатимуть діти, які походять з Райху, СРСР, або для яких не можна усталити місця замешкання. В такому випадкові треба переслати персональний листок вихованка до Староства з потвердженням на цьому персональному листкові під точкою 23, що Управа Дитячого Захисту шукала за місцем замешкання вихованка та не могла його знайти. Староство по провіренні справи та відповіднім засвідченні від себе пересилає цей персональний листок до Дистрикту з проханням перейняти кошти утримання вихованка.

Упорядкувавши в цей спосіб законних платників для кожного вихованка Дитячого Захисту треба щомісячно стягати оплати від обов"язаних до цього осіб спеціяльним формуляром, який можна дістати у Старості.

По упорядкуванні цих справ треба перевести постумування про зворот коштів за утриманців Дитячого Захисту від 1.IV.1942р. Це значить, що обов"язані особи до плачення за удержання та виховання дітей повинні платити за них почавши від 1.IV.1942р. до сьогодні щомісячно по 90.- зл. або 120.- зол.

Оскільки б візвана громада до плачення коштів за вихованка мала якісь сумніви відносно обов"язку пополнення коштів, або не хотіла цих коштів платити, такі справи треба передати до вирішення Старості, до якого приналежить дана громада.
В цей спосіб упоркована справа фінансування Дитячих Захистів забезпечить плянову та самовистарчальну господарку цих інституцій.
При такій господарці Дитячих Захистів Українські Комітети будуть могти лише допомагати харчами Дитячим Захистам, а ніколи не треба буде в цілості їх фінансувати.

Цю справу просимо полагодити в як найкоротшому речинці та про закінчення її повідомити Реферат Дитячих Ясел, Садків та Захистів, Відділу Суспільної Опіки, Українського Центрального Комітету, у Львові вул. Семінарська ч.18.

9. Справа народнього здоров"я.

З днем 1.7.1943р. Реферат Народнього Здоров"я УЦК обняв др. Юліян Кордюк.
Др. Роман Осінчук залишився головою УМСОП-у, та довіреним лікарем УЦК. Уряд Дистрикту дозволив організувати санітарні курси першої допомоги. Реферат Народнього Здоров"я розіслав окрему інструкцію та програму курсів до всіх УОК-ів.
Крім того Уряд Дистрикту дозволив організувати дитячі амбулаторії. Ті Округи чи Делегатури, де є можливість відкрити таку амбулаторію, просимо звернутися за матеріялами та інструкціями до Реферату Народнього Здоров"я УЦК.
Реферат НЗ пригадує, що сезонові садки і табори молоді мусять бути під постійною медичною опікою та доглядом.

10. Справа приділу взуття.

Українському Центральному Комітетові вдавалося щороку закупити більшу або меншу скількість взуття з дерев"яними підошвами, яке опісля розділювано за оплатою поміж поодинокі УОК |УДК| і Делегатури.

Цього року справа набуття взуття Централею є неможлива. Тому доручаємо Проводам УОК|УДК| і Делегатурам вже тепер знести прохання до своїх старостів чи повітових комісарів у справі приділу певної кількости взуття з дерев"яними підошвами для розподілу між бідне потребуюче населення їхніх округ. Справи треба допильнувати тепер, коли ще нема великого запотребування на черевики, бо осінню ледве чи щонебудь вдасться одержати. - Про вислід заходів просимо коротко повідомляти у відповідному місячному звіті.
Якщо б УОК одержав приділ взуття, а не мав фондів на викуплення, треба звернутися до Відділу С.О. у Львові, а ми постараємося на ту ціль прийти з певною підмогою.

II. В справі індивідуальних підмог з державних фондів.

Між проханнями про уділення індивідуальної грошової підмоги з державних фондів зустрічається досить часто прохання урядовців УОК|УДК| і Делегатур чи їм підчинених установ | бурс, народних кухонь тощо|.

Завважуємо, що згідно з напрямними Правління ГГ допомоги з державних фондів прислуговують передусім " старим та нездібним до праці українцям | згл.їм рівнорядним".
Відповідно до цього можуть урядовці Комітетів старатися про підмоги 0 державних фондів тільки у дійсно виняткових випадках.
Тому вказаним о прохання урядовців Комітетів про підмогу пересилати тільки тоді, коли підмога є конечно потрібна. В противному разі прохання не буде полагоджено.

I2. В справі заміни місць в лікувально-відпочинкових оселях.

Багато громадян, що вже одержали призначення до одної з лікувальних осель стараються опісля з різних причин про заміну посвідки на іншу оселю. Вияснюємо, що такі зміни є після одержання посвідки з Правління ГГ неможливі, як також не можна відступати свойого місця в оселі комусь іншому.

I3. Обмеження в приниманні до лікувально-відпочинкових осель.

Подаємо до відома заінтересованих, що всі місця в лікувально-відпочинкових оселях в Моршині, Криниці та Заліщиках на місяці л и п е нь та с е р п е н ь в ж е з а н я т і. Деяка кількість вільних місць на місяць серпень є ще в оселі в Ямній.

Громадяни, що внесять дальше прохання про призначення побуту в оселі в Моршині, Криниці і Заліщиках можуть одержати місце щойно в місяцях вересні чи жовтні.

I4. Справа виїзду до лікувальної оселі в Криниці.

Згідно з зарядженням Правління ГГ до оселі в Криниці можуть виїжджати тільки ті особи, які потребують лікування. Супроти того треба звернути увагу довірених лікарів, щоб при спрямовуванні хворих до Криниці цього перестерігали та виставляли лікарську посвідку лише в тому випадкові, якщо дійсно заходить потреба лікування в Криниці. За недодержання цього зарядження будуть потягнені до відповідальности лікуванці як і лікарі, що виставляють посвідки.
Подаємо текст відносного зарядження, що його одержав УЦК: |згл. залучник| -

" Ich teile Ihnen mit, daß mir vom SS und Polizeiführer im Distrikt Krakau nochmals ausdrücklich bestätigt worden ist, daß in dem vorgenannten Heim laufend ukrainische Kranke aufgenommen werden können. Es ist aber ausdrücklich darauf aufmerksam gemacht worden, daß es sich um Kranke handeln muss, die dort zur Wiederherstellung ihrer Arbeitsfähigkeit und Gesundheit hinkommen.
Ich bitte also, dafür zu sorgen, daß die nach Krynica vorgeschlagenen Zuweisungen dieser Auflage entsprechen". I.A. T ü r k.

15. Справа алькоголевих напитків в народних кухнях.

Дійшло до нашого відома, що в деяких харчівнях УОК продається алькоголеві напитки.

Звертаємо увагу, що всі харчівні УОК - це передусім допомогові установи і люди, яких стати на алькоголеві напитки не потребують допомоги, тому й не повинні користати з них.
Крім того подавання алькоголевих напитків у цих харчівнях підриває престіж Комітету, як установи, яка керує і відповідає за наше національно-суспільне життя та наражує його на небажані наслідки з боку влади.
Референти СО Комітетів звернуть на це увагу і негайно припинять видачу якихнебудь алькоголевих напитків у своїх харчівнях.
За евентуальне невиконання цього доручення - притягнемо референта С.О. даного Комітету до дисциплінарної відповідальности.

16. П р и г а д к и.

I. Цим повідомляємо, що УОК-и, які зголосили замотребування на кухонну посуду мусять її відібрати з наших магазинів у Львові до кінця серпня ц.р.
По тому речинці не будемо задержувати дальше кухонної посуди, але видамо тоді тим Комітетам, що зголосили в нас додатково запотребування на посуду.

2. Пригадуємо всім УОК-ам і Делегатурам, щоби подбали про перерібку одержаних від нас чужеських одягів і білля на дитячі вбрання, і це для дітей у захистах і постійних дитячих садках.
По переробці і розподілі одежі треба нам прислати подрібний звіт, як використано приділену одежу.

Керманич Відділу
Суспільної Опіки.

ГОСПОДАРСТВО

Контингентова кампанія.

В цьому році, як і в минулому, включується Український Центральний Комітет в акцію заготівлі хліборобських продуктів. Маючи на увазі добре зрозумілий наш національний інтерес доложать зусиль всі клітини УЦК: Централя, Окружні Комітети, Делегатури й Мужі Довір'я, в тім напрямі, щоби:

I| вияснити селянству доцільність і конечність виконати обов"язки села в одній з найважніших ділянок воєнної господарки - в ділянці прохарчування.

2| заступатися за інтересами селянства | насіння, прохарчування, паша | в дорозі безпосередньої співпраці з владою.

I. В цілі успішного переведення акції та щоби влегшити працю в терені - Централя УЦК:

I| видає відозву до селянства за здачею контингентів,

2| приготовляє брошуру про контингенти для вжитку УОТ-ів і кооператив,

3| приготовляє брошурку для вжитку працівників Комітетів і інтелігенції, яка буде подавати основні думки й напрямні освідомлюючої пропагандивної праці,

4| помістить у пресі в місяці серпні й пізніше ряд статтей, призначених безпосередньо для селянства, як і для вжитку доповідачів на анкетах,

5| висилатиме своїх представників на окружні і повітові анкети - конференції, що їх будуть окликувати урядові чинники.

II. Господарським референтам Комітетів і Делегатур даємо такі доручення:

I| по одержанні відозви розкольпортувати її по селах у порозумінні з кооперацією та самоврядною владою. В місті має бути відозва розліплена на видних місцях і по установах,

2| брошуру про контингенти для УОТ-ів негайно по одержанні доручити Мужам Довір"я й повчити їх, як її використати,

3| з брошурою, що подаватиме напрямні освідомної акції познайомляться референти самі й роздадуть її тим інтелігентам, які виступатимуть на місцевих анкетах з доповідями, зокрема священикам і вчителям,

4| допильнують, щоби в окружних і повітових конференціях | анкетах| які влаштовуватиме влада взяло участь якнайбільше Мужів Довір"я і сільської інтелігенції. На ці анкети приготують собі референти доповіді про контингенти, які виголосять на випадок, якби з Централі не було представника. Це останнє торкається головно краківської і люблинської областей.

5| порозумітися з місцевою владою | крайс-чи бецірксе-ляндвіртом| щодо анкет в самій окрузі чи повіті, отже напр. волосні анкети чи по селах, і приготовити реферат на такі анкети. Господарські референти мають взяти участь в анкетах, а якби анкет не було рівночасно більше, мусить Комітет чи Делегатура висилати на них своїх працівників, або представників інтелігенції,

6| з урядовими чинниками вдержувати сталий контакт, інформувати їх про свою працю та перебіг самої заготівлі, завважені недосягнення, тощо,

7| виконати зарядження подані в Віснику ч.6|43 з 15.червня ц.р.|якщо цього досі не зроблено,

8| в рамцях місячних звітів докладно інформувати Діловий Осередок - Львів про стадію заготівлі й свою працю так із виконання доручень із Вісника ч.6|43 як і теперішніх | і пересилати відпис писем до місцевих чинників у контингентових справах.

III. Голови Комітетів і Делегатур є особливо відповідальні за цілість освідомно-пропагандивної акції й перебирають особисто її керування, де господарські реферати цілком не обсаджені, або якщо треба їм помочі.

IУ. Комітети і Делегатури краківської области порозуміваються в контингентовій акції з уповноваженим на краківську область, інж. Іваном Лучишином |УДК Перемишль| і перед ним безпосередньо відповідальні.

Дотичні Комітети і Делегатури одержали вже відповідні інструкції.

У. В люблинській області керує контингентовою акцією Представництво УЦК | др. Льонгин Голейко і др. Володимир Ловицький|. У всіх справах, в яких є компетентні урядові чинники люблинської области, треба Комітетам і Делегатурам звертатися до Представництва, а відпис кореспонденції пересилати до Ділового Осередка - Львів.

УІ. Мужам Довір"я всіх трьох областей доручаємо, а господарські референти допильнують виконання цих доручень:

1| помістити на видних місцях, у читальні, в кооперативі, відозву УЦК,
2| порозумітися з господарським референтом Делегатури, згл. Комітету про те, чи буде в даній місцевості анкета скликана урядовими чинниками згл. управою волости. Якби була така анкета - треба на ній відчитати відозву УЦК, а також брошуру призначену для УОТ, коли б на ній не було нікого з Делегатури, ані місцевого інтелігента, що говорили би про контингентову акцію,

3| на випадок, якби не була передбачена урядова анкета, зорганізувати в читальні або кооперативі сходини, на яких треба перечитати брошуру про контингенти і вияснити потребу позитивного підходу до здачі хліборобських продуктів,

4| про перебіг заготівельної кампанії звітувати у відступах що два тижні в Делегатурі |Комітеті|, а у важніших випадках якнайскорше.

УІІ. Нема ще остаточних заяв уряду щодо реченців здачі,- загально інформують, що кінець заготівлі є передбачуваний ок. 20. грудня. З місцевою владою треба договорюватися в справі реченців так, щоби селяне могли заготовляти | молотити, відвозити | без шкоди для осіннього обрібітку поля й не були перетяжені роботами.

УІІІ. Правдоподібно буде проголошений, як і в минулому році, виїмковий стан на час жнив. Також з тієї причини треба до контингентової акції підходити серйозно і присвятити їй всі сили.

IX. З уваги на те, що дальший хід війни ставить щораз більші вимоги й через те, що жнива заповідаються добре, контингенти в цьому році вищі як у минулому.

Український Центральний Комітет предоставляв владі свої думки про сподівані висліди заготівлі і осягнув те, що в цьому році будуть притягнені до здачі хліборобських продуктів у більшій мірі великі господарства, зокрема лігеншафти, а селянські дрібні мають віддавати по своїй спромозі.

Також окружним і повітовим урядовим чинникам мусять референти з'ясовувати місцеві господарські умовини. Зокрема вони мають дбати про те, щоби по волостях і селах розділювано контингенти згідно з господарськими можливостями та щоби село було обтяжене тільки тою квотою, яка по відтягненню контингентів лігеншафтів дійсно припадає на село.

П р о м и с л о в і с т ь.

Що на початку червня ц.р. розіслали ми " Анкетний листок для народного промислу" до всіх УОК, УДК і Делегатур на українських теренах ГГ, який належало по виповненню звернути до Господарського Відділу УЦК у Львові. Тим, хто ще цього не виконав, доручаємо виповнені анкетні листки звернути нам можливо найскорше.

Р е м е с л о.

Річні сходини Об"єднання Праці Українських Ремісників.

Взиваємо господарських референтів всіх клітин УЦК, якнайскорше переслати до Господарського Відділу УЦК докладний звіт з відбутих згідно з нашим дорученням, Ширших Річних Сходин членів Об"єднання |див. Вісник УЦК ч. 6|44 з 15. червня 1943р. стор.17 | з такими залучниками:

1| звіт Мужа Довір"я ОПУР,

2| " господарського референта з переведеної контролі,

3| плян праці проводу,

4| склад новообраного проводу до затвердження.

Там, де ще такі річні ширші сходини не відбулися, доручаємо безпроволочно скликати їх і нам негайно звітувати як подано вище.

Керманич
Господарського Відділу

ШКІЛЬНИЦТВО.

1. Справа неприймання на працю учителів.

З уваги на велику недостачу учителів не слід без окремої згоди Керманича Відділу Шкільних Справ УДК приймати на працю до Комітетів ні абсольвентів учительських семінарій ні кваліфікованих учителів. Їх місце тільки в шкільництві.

Учителі - передовсім молоді, неженаті, повинні в ім"я загальної української справи самі зголошуватися на працю в школах на Холмщину і Підляшшя. Зголошення приймає Відділ Шкільних Справ УДК. Він забезпечує їх окремою стипендією.

2. Запотребування на виховника до бурси.

Негайно потрібний виховник до бурси в Білій Підляській. Першенство на прийняття має учитель торговельних шкіл, який одночасно міг би мати працю в місцевій торговельній школі. Умовини праці дуже добрі. Зголошуватись до Відділу Шкільних Справ УДК.

3. Справа оплат учнів в бурсах.

У зв"язку із недалеким початком нового шкільного року доручаємо всім шкільним референтам в порозумінні с референтами Суспільної Опіки на терені кожного Комітету встановити одностайну місячну норму оплат від учнів, що живуть в бурсах чи то в харчах чи в грошах. При тому зазначуємо, що треба намагатися зробити бурси самовистарчальними.

4. Стипендії для молоді середніх і фахових шкіл на шк.рік 1943|44.

Як щороку, так і в шкільному році 1943|44 Український Центральний Комітет, Відділ Шкільних Справ, Реферат Допомоги Середньо-і фахово-шкільній молоді наділюватиме зворотними стипендіями незаможніх і здібних учнів середніх і професійних шкіл з українською мовою навчання в Генеральній Губернії, щоб покрити кошти їхнього утримання в бурсі. При тому подаємо умовини, яких вимагає Комісія Допомоги Середньо-і Фаховошкільній Молоді від кандидатів на стипендії:

1| Кандидатами на стипендії є учні всіх типів шкіл з винятком всіх званево-обов"язкових і однорічних званових шкіл |нижчого ступня| та учнів підготовних відділів всіх шкіл; в загально-освітніх школах є кандидатами на стипендії тільки учні вищих кляс, тоб то ІУ-УІІІ кл.гімн., ІІ-ІУ курсу учительської семінарії і учениці семінарій для дитячих виховниць | давніше зв. захоронкарських |.

2| Учні незаможніх батьків та батьків, які пішли до СС Стрілецької Дивізії Галичина, які виказують дуже добрі оцінки з поведінки та щонайменше добрі в навчанні.

3| Ті, що побирали стипендії в минулому шкільному році.

4| Ті, що живуть в бурсах.

Одночасно зазначуємо, що факт замешкання учня в бурсі не є рівнозначний з одержанням стипендії.
Прохання про стипендію виповнюють учні власноручно на спеціально виготовленому бланкеті, який можна дістати в місцевому Комітеті, на терені якого діють середні або фахові школи, в ціні 1 зл.

До прохання треба долучити;
1. Опінію місцевого Комітету про майновий стан батьків учня та про факт відходу батька до СС Стрілецької Дивізії Галичина;

2. Опінію дирекції школи про поведінку учня та його успішність в навчанні;

3. посвідку замешкання в бурсі;

4. посвідку Психотехнічного Інституту у Львові | для учнів м.Львова.

При тому Комісія ДСФМ звертає увагу всіх зацікавлених на такі речі:

1| Стипендію признається на цілий шк.рік 1943|44; Той, що виступає зі школи або не виказує вимаганих оцінок, автоматично тратить стипендію.

2| Прохання про стипендію можна вносити тільки на спеціяльно до нього видрукованих формулярах з усіма вимаганими залучниками. Прохання писані не на формулярах або без залучників - не будеться розглядати.

3| Стипендійні прохання складають учні з усіма залучниками в дирекції своєї школи до заопініювання. Вона з черги передає всі подання місцевій комісії бурс, щоб поставила внесення про розмір стипендії для кожного учня зокрема. Окремі прохання, надіслані безпосередньо до Українського Центрального Комітету,Відділ Шкільних Справ, Реферат ДСФМ - не будуть розглядатися.

4| Реченець внесення стипендійних прохань на руки дирекції школи минає з днем 15. вересня ц.р.

5. Курс для управителів і виховників бурс.

Щоб підвищити адміністративно-господарський і виховний рівень у бурсах, улаштував Відділ Шкільних Справ УЦК курс для управителів і виховників бурс в днях 16-28. липня ц.р. у Львові в приміщеннях жіночої бурси при вул.Широкій | Кожанівського | 59.
В курсі взяло участь 60 учасників|-иць| з різних місцевин ГГ, що є теперішніми у бурсах, курс розпочався Службою Божою, яку відправив о. др. Г. Костельник 16.7. в 8 год. вранці в Преображенській церкві, після чого Керманич Відділу Шкільних Справ мгр. П. Ісаїв відкрив курс своїм річевим словом, в якому коротко з"ясував завдання курсу, вказуючи водночас на великі вимоги, що їх ставить теперішня педагогія до управителя і виховника бурси.
На курсі викладали найкращі наші знавці поодиноких теоретичних і практичних ділянок з того обсягу, як д-р І. Шлемкевич, о. др. Г. Костельник, др. І. Кухта, проф. П. Ісаїв, проф. З. Зелений, ред. Г. Добрянський, др. М. Коновалець, дир. Д. Квасниця, др. О. Тисовський, проф. Ю. Каменецький, проф. В. Зубрицький, др. Я. Цурковський, Др. Кордюк, проф. Л. Шанковський, мгр. В. Барагура, проф. С. Сидорович і проф. А. Антонович.

Безпосередньо управляв курсом проф. І. Головчук з допомогою референта бурс при УЦК мгр-а Казимири, хоч курсом особливо опікувався і сам Керманич Шкільного Відділу Г. Ісаїв, будучи приявним на багатьох викладах та вирішуючи всі сумнівні справи.

Мешкали й харчувалися учасники-жінки в бурсі при вул. Широкій 59 під дбайливою управою п.проф. І. Ловицької і її помічниці виховниці п. К. Суярко, а мужчини при вул. Курковій 14 під вмілою управою проф. В. Зубрицького, якому помагав і управитель тієї ж бурси М. Лацик.

Закінчення курсу відбулося 28. липня після вислухання Сл. Божої за Провідника УЦК з приводу Його іменин. На закінчення прибув представник німецької дистриктальної влади полк. А. Бізанц та деякі члени Президії УЦК, повитані ввічливо керманичем Шкільного Відділу при сердечних оплесках приявних.

Полк. Бізанц, відповідаючи на привітання, забрав слово, і в ньому висловив цінні думки щодо німецько-української співпраці та виховання молоді у тому дусі. Після того учасник курсу о.І. Лонадзюк подякував щирими словами Предсідникові УЦК за улаштування курсу, а далі Керманич Шкільного Відділу закрив курс, дякуючи полк. Бізанцові за його цінні вказівки та всім тим поіменно, що причинилися до влаштування і проведення курсу, як теж пригадуючи учасникам ще раз на їх важні й відповідальні завдання.

Накінець відбувся спільний обід, що пройшов у свобідній і приязній атмосфері, в часі якого Заступник Керманича Шкільного Відділу проф. Зенон Зелений непращав приявних теплим словом.
Взагалі цілий курс поставлено на високому рівні та добре його підготовлено і зорганізовано, як це кілька разів підкреслили самі учасники курсу, що роз"їхалися задоволені і з гарними споминами.

6. Професіознавчий курс і конференція шкільних референтів і підреферентів.

Відділ Шкільних Справ УЦК влаштовує в днях від 18-21.ц.м. професіознавчий курс і в днях від 22-24 конференцію шкільних референтів і підреферентів Українських Комітетів і деяких Делегатур.
У професіознавчому курсі і конференції візьмуть обов"язкову участь всі шкільні референти при УОК і УДК та підреференти таких Делегатур: Рогатин, Підгайці, Броди, Перемишляни, Борислав, Сокаль, Городенка, Снятин, Галич.
Професіознавчий курс відбудеться у Львові при вул. Булярда |Гандельсштрассе| 4|II. Конференція при вул. Фредри 6|III.
Учасники курсу і з"їзду приїдуть до Львова вже 17.ц.м. і зголосяться у Відділі Шкільних Справ УЦК, вул.Семінарії 18|I, звідки їх спрямується на мешкання.
З собою треба привезти звіти з діяльности шкільних референтур і підреферентур за час від 15.II ц.р. до 15.VIII. ц.р., які відчитає на конференції кожний делегат. На відчитання звітів призначується кожному делегатові по 10 хвилин часу.
Звіти слід виготовити за схемою:

I. Стан і мережа шкіл:
- а| дитячі садки |постійні і сезонові|
- б| народні школи | чинні і нечинні; подати, чому нечинні|,
- в| середні школи | гімназії й семінарії|,
- г| професійні школи й курси | хлоп"ячі промислові, дівочі промислові, торговельні, сільськогосподарські,
- д| бурси.

Для кожної групи подати кількість шкіл, відділів, клас, вчителів, учнів | окремо хлопців і дівчат |.

II. Огляд діяльности за звітний період:
- а| огляд діяльности шкільної референтури| підреферентури|,
- б| окремо подати інтервенції у німецької влади і їх вислід,
- в| сумарично діяльність канцелярії.

III. Пляи праці на найближчий час:
а| плян праці шкільної референтури,
б| плян праці шкільної підреферентури.

Зазначити при цьому, що намічувалось зробити в попередньому періоді, а чого не виконано до дня написання звіту. Причини невиконання.

ІУ. Побажання до УЦК:
побажання шкільного референта | підреферента|

Побажання докладно спрецизувати і коротко умотивувати.
Звіти підписує голова УОК | Делегатури| і шкільний референт |підреферент|. Кошти поїздки покривають учасникам Комітети | Делегатури|.
Побут у Львові безкоштовний.
Учасники курсу і з"їзду мусять забезпечитися у відповідні відрядження.

П р о г р а м а
конференції шкільних референтів і підреферентів УОК і Делегатур, що відбудеться в днях 22-24 ц.м. при вул.Фредри 6|III.

22.УIII. год.8.30 - Богослужба в Успенській церкві, вул. Руська.
год.10. - Відкриття конференції - проф. П.Ісаїв.
год.10.30 Звіти шкільних референтів і підреферентів
год.13-14 Дискусія над звітами
год.14-15 О б і д
год.19 Т е а т р

23.УIII. год.8-9 Підстави сучасного виховання і навчання - проф. П. Ісаїв.
год.9.10-10 Значення дошкільного виховання - М. Пастернакова
год.10.30-11.30 Розвиток фахового шкільництва в ГГ. - проф. Л. Шанковський.
год.11.30-12.30 Сніданння
год.12.30-13.30 Підсумки з обстеження дитячих садків - А. Терлецька.
год. 13.30-15 О б і д
год.15-16 Діяльність Комітетів на шкільному відтинку проф. З. Зелений.
год.16.10-17 Допомога профес. і середньошкільній молоді- мгр.Б. Казимира.
год.17.05-17.50 Діяльність КОДУС-а - Др. Ю. Поляновський.
год.18-18.30 Сільсько-господарське шкільництво - інж. Василь Дмитренко
год.19-20 В е ч е р а.

24.УIII. год.8-8.45 Співпраця співпрацівників Мужа Довір"я УУОП з шкільними референтами - проф. С.Левицький.
год.8.50-10.30 Евентуалія
год.10.30-11. Закриття з"їзду.

<u>Нові учительські семінарії і семінарії для дитячих виховниць.</u>

Йдучи назустріч проханню УЦК, Головний Відділ Науки й Навчання в Правлінні ГГ своїм письмом до нас з 29.УІ.1943р. Цл.Віcс.І Г 205 дозволив відкрити від 1.вересня 1943 дві нові у ч и т е л ь с ь к і с е м і н а р і ї , а саме в Золочеві і Перемишлі та просив пред"явити приналежним Губернаторам організаційний плян та проект бюджету тих шкіл. Прохання це сповнив вже УЦК і учит. семінарії у згаданих місцевинах почнуть справді свою працю з початком нового шкільного року.

Водночас своїм черговим письмом дозволив Головний Відділ Науки й Навчання відкрити з початком нового шкільного року однорічні семінарії для дитячих виховниць при всіх учительських семінаріях, які вже існують і які повстануть з новим шкільним роком, очевидно, де зголоситься відповідна кількість кандидаток.
З уваги на те, що семінарії для дитячих виховниць | колись звані захоронкарськими| у нас мало ще відомі і мало популярні, всі УОК | УДК, Делегатури| повинні спопуляризувати їх та заохотити батьків посилати жіночу молодь до такої школи. Приймається кандидаток, що скінчили 4 кл. гімназії або мають рівновартну освіту. Абсольвентки школи управнені вести всякі дитячі садки | сезонові й постійні| та бути виховницями дошкільних груп у всіх сиротинцях та захистах. Батькам слід звернути увагу, що постійні садки ми помітно розбудували | вже існує 340| і далі їх розбудовуватимемо, а це вимагає кваліфікованих виховниць.

Вишкіл адміністраційних працівників для потреб УЦК і його низових клітин.

УЦК, як громадянська організація з різними статутозавданнями потребує ідеологічно зіграного й фахово вишколеного апарату. Щоб такий апарат вишколити, Провід УЦК задумує зорганізувати при УЦК постійні адміністраційні курси, які поділятимуться на два типи:

1. Загальний адміністраційний курс.
2. Спеціяльний адміністраційний курс.

Загальний адміністраційний курс починається дня 9.серпня 1943 в год. 8-й вранці і триватиме до дня 28.серпня 1943. На цей курс прийнят з-поміж 312 зголошених - 80 кандидатів|ток|, абсольвентів дворічних торговельних і однорічних фахово-торговельних шкіл. Прийнятих кандидатів|ток| покликано письмово й подано їм докладні вказівки щодо приїзду. По тритижневім курсі у Львові вони відходять на практику до УОК|УДК| і Делегатур, що триватиме 3 місяці | від 1.9-30.11.1943|. Після скінчення практики вони повертаються до Львова на спеціяльний адміністраційний курс. На час тривку їхньої практики в УОК і Делегатурах відповідні низові клітини УЦК, що одержать практикантів, дістануть від Відділу Шкільних Справ докладну інструкцію щодо школення практикантів, якої виконання перевірятиметься працівниками Відділу Шкільних Справ.

Спеціяльний адміністраційний курс триватиме 6 тижнів | від 1.12.1943 - 18.1.1944| й вестиметься в трьох окремих групах:

1. Організація, фінанси, канцелярія
2. Господарство й суспільна опіка
3. Культурна праця, молодь, шкільництво.

Після закінчення одного чи другого курсу учасники складають перед комісією кінцевий іспит. Ті кандидати, що складуть іспит з додатнім поступом, одержують посвідку, в якій буде зазначено, що абсольвент курсів має кваліфікації стати працівником УОК | чи делегатури|.

Виклади на курсах триватимуть 7 годин денно, від 8-13, та від 15-17. Курси вестиметься таборовою системою. Велику вагу прикладеться фізичному вихованню й спортовому виробленню кандидатів |ок|.

Курси для прийнятих кандидатів |ок| безплатні. Вони одержать помешкання й харчі в бурсах УОК Львів-місто. На час фрьвку практики в УОК і Делегатурах курсанти одержуватимуть платню.

Списки прийнятих курсантів |ток| одержали УОК і Делегатури, що згідно з вимогами обіжника Відділу Шкільних Справ з 28.6.1943 р. ч. 1075|43 прислали Відділові прохання кандидатів зі свого терену. Крім цього тим УОК і Делегатурам повертається прохання кандидатів, що їх прохання полагоджено відмовно.

Про інші курси, що будуть зорганізовані при УДК, своєчасно повідомиться УОК і Делегатури. Тільки прохаємо наші обіжники докладно перечитувати й дотримуватись умов, що в цих обіжниках завжди зазначені.

Керманич
Відділу Шкільних Справ

УКРАЇНСЬКЕ ВЧИТЕЛЬСЬКЕ ОБ"ЄДНАННЯ ПРАЦІ.

Інформації в службових справах учителів.

I| Документи.

В наслідок воєнних подій, починаючи з 1939р.- багато учителів погубило або потратило в інший спосіб |через крадіж, вогонь | свої документи студій - свідоцтва, дипломи і т.ін., або документи праці - декрети назначення, перегрупування, пенсіонування і т.д.- Молоді вчителі повисилали були свої метрики й дипломи до б. Кураторії, де вони роками лежали, чекаючи на назначення,- і де вкінці захопила їх війна. Учительство часто витрачає час і гроші, шукаючи за документами і вкінці не може їх відшукати.

Щоб прийти учительству з допомогою в цій справі радимо всім учителям, що не мають усіх документів, звернутися до реферату правної допомоги при УУОП, а він дасть їм точні письмові вказівки. Що торкається документів тих учителів, що подали їх до б. Кураторії, радимо написати, в котрому році подали ці документи, які саме, до якої Кураторії, а тоді ми відшукаємо їх справи в архіві й вишлемо поштою або доручимо уповноваженій особі.- Зазначуємо,при тому, що багато документів вивезли й понищили більшовики, а в такому разі письмово порадимо, що дальше робити.

Оплата за вишукання документів не береться, але якщо комусь залежить, щоб одержати відпис якогось документу з архіву, тоді в рахунковому відділі платиться 4.- зл. на маніпуляційні витрати.

2. Перегрупування.

Учителі, що працюють з добрими успіхами, мають сем. матуру й три роки праці, можуть бути пересунені до У групи за Т.О.І.
Тому всім учителям, що мають повищі дані, радимо подати нам прізвище й ім"я, відпис матур. свідоцтва, відпис декрету назначення, щоб

ми могли детильнувати і приспішити їх перегрупування. Зазначуємо при тому, що роки праці за більшовиків числяться так, як і роки праці за б. Польщі, або теперішні. Відписи свідоцтв і декретів назначення мусить потвердити управитель школи або війт і прибити печатку. Удостовірені відписи слід робити на тій мові, на якій їх виставлено.

3| Перенесення на інші місце праці.

Шкільна влада Від. Науки й Навчання може перенести учителя на інше місце завжди, коли зайде службова причина до перенесення, чи з уваги на учителя, чи з уваги на потребу школи.
Якщо учитель просить перенести його до іншої школи, то перенесення на власне прохання переводить шкільна влада два рази в рік , а саме від I.IX і від I.II. значить з початком першого або другого півріччя.
В іншому реченці не може бути учитель на власне прохання переведений.- Перенесення погоджує взагалі Відділ Науки й Навчання й туди слід подавати заяви через окружний шкільний уряд | крайсшульамт|. Заздалегідь треба постаратися у свойого шкільного радника | шульрата|, щоб він дав добру опінію на проханні й погодився відпустити вчителя. Без погодження справи з шульратом зайві всі старання. В заяві повинен учитель подати причини, за якими конечне є його перенесення - приміром: розлучена досі жінка хоче жити разом з чоловіком, дочка при батькові, з уваги на господарку й старих батьків, чи з уваги на середні школи і інститути для учителів, що мають кількоро дітей до шкіл. Подавати, очевидна річ, тільки точні, правдиві й поважні причини, а про роблені чи зроблені старання писати до крайової поради при УУОП, Семінарі[рмагр.]18.- Якщо робить хтось учителеві перепони чи труднощі слід також у свій час сюди писати.

Муж Довір"я
Українського Вчительського Об"єднання
Праці

НАШЕ ПРОФЕСІЙНЕ ШКІЛЬНИЦТВО, ЙОГО ЗАВДАННЯ Й ПОТРЕБИ.

ч. У.

Переходимо до аналізи структури української т о р г і в л і в Галичині й фахового вишколу для її потреб. Ситуація в українській торгівлі тільки позірно виглядає краще, як в ремеслі й промисловості. Безумовно ми були за Польщі, і є тепер, свідками деякого росту нашого купецького стану. Цьому ростові промостила шлях українська кооперація, що по першій світовій війні розвинулась в Галичині незвичайно гарно, охопила багато господарських ділянок і виявила багато можливостей для господарчої ініціятиви. Крім цього політичні обставини за колишньої Польщі склались так, що наш молодий інтелігентний доріст міг себе виявляти тільки на господарчому полі. Та проте структура торгівлі взагалі, а української зокрема виявляла за Польщі поважні недоліки. Характеристичними рисами галицької торгівлі було: а) велике роздрібнення (75% торговельних підприємств враховувалось до підприємств т.зв. IУ категорії, цеб то дрібних крамниць); б) брак новітніх вищих форм, як висилкові і товарові доми, автомати, рухомі точки продажу, тощо; в) низька організація й техніка обслуговування; г) малі обороти й низька рентовність крамниць; д) перевага жидівського елементу в торгівлі (84,7% у львівському, 93,0% в станиславському та 93,4% в тернопільському воєвідствах); е) низька фахова підготова купців (високу й середню освіту мало 16%, торговельну 2%, початкову 26,7%, хедер 17,3%, решта мала домашню освіту), та купецьких помічників (60% з нижчою освітою). Торговельна мережа не відповідала потребам населення. У Львові було тільки 246 крамниць на 10.000 населення, коли в Кракові 285. Не враховуючи Львова було тільки 60 харчевих крамниць на 10.000 населення (на Горішньому Шлеську 95), і тільки 10 текстильних (у Варшаві понад 30). А в тім в колишній Польщі тільки 3,7% населення займалось торгівлею, коли в Німеччині 10,5%, в Голяндії 11,4%, а в Англії 12,8%. На 55.000 крамниць в Галичині, тільки 2.000 крамниць було в руках українців, при чому в торгівлі й обезпеченнях працювало 4861 українців. Це тільки 3,9% осіб занятих в торгівлі в колишній Польщі, в якій до речі було, за вислідами офіційної статистики, 13,9% українців. Якщо взяти під увагу нормативи колишньої західної Польщі, нам треба буде створити в протягу найближчого десятка літ 81.000 крамниць, в яких занятих буде 250.000 українців. Розвиток цей є вповні можливий, коли візьметься під увагу, що в нас ще розмірно досить людей має деякий капітал, а сучасні умовини є незвичайно сприятливі для виявів торговельної ініціятиви. Ми мусимо одначе взяти під увагу німецькі вимоги й німецькі зразки і запевнити переважній частині нашого майбутнього купецтва солідну фахову підготову, яка тільки одна дозволить відповідно використати вложений капітал і вужити такі прикмети, як ініціятива і організаційний хист і таким чином створити не проминаючі, але тривкі підвалини нашого торговельного розвитку. В ніякому випадку не можна легковажити потреб цеї важливої ділянки народнього господарства, що, безумовно, має далекосягле значення для нашого національного розвитку. Не можна й легковажити справ професійної торговельної освіти, до якої покликані є передовсім торговельні школи різного типу. В світлі вищесказаного виходить ясно, що треба ще десятка років праці торговельних шкіл в повній потужності, щоб вирівняти всі структуральні недоліки галицької торгівлі, а передовсім брак в ній жидівського елементу.

А втім торговельні школи не вишколюють виключно майбутніх самостійних купців. Їх завдання є підготова фахівців для всіх ділянок народнього господарства | торгівля, кооперація, промисловість, банки, обезпечення, услугові і комунікаційні підприємства, тощо|. Суть виховання і вишколу в тих школах полягає на тому, щоб майбутнім комерційним працівникам різних галузей народнього господарства дати не тільки фахові знання, але й виховати їх на метких, ініціятивних, підприємчивих, господарних, а при тому чесних людей. Цих психофізичних ціх потребують численні ряди комерційних працівників, як заготівельні референти | заготівники |, скупщики, продавці, бухгальтери, кореспонденти, стенотипістки, магазинники, рекламові фахівці, тощо. Всіх їх вишколює і виховує торговельне шкільництво.

Для цих потреб вишколюють в ГГ 46 званево-обов"язкових торговельних шкіл, 35 дворічних торговельних шкіл | їх мережа побільшиться в найближчому часі о 2 нові школи | і 8 торговельних фахових шкіл. Всі ці школи є коедукаційні, бо з давен-давна жінка працює поруч мужчини в торгівлі, а деякі торговельні фахи є майже виключною її доменою. Кількість українських торговельних шкіл є більшою зараз в Галичині, як всіх | польських, жидівських і українських | за колишньої Польщі. 50% молоді, що вчиться в українських професійних школах є учнями торговельних шкіл. З усіх сторін чується нарікання, що це забагато, що тільки фахівців для потреб торгівлі не треба, що в цій ділянці витвориться в найближчому часі надпродукція. Треба в це сумніватись. Українські торговельні школи усіх типів спроможні є вишколити максимально 5.000 осіб річно. За десять літ дасть це суму 50.000 осіб, коли мінімальні наші потреби в цій ділянці виносять 250.000 осіб. Наявні потреби вимагають отже побільшення мережі нашого торговельного шкільництва. Йде тільки про те, щоб розвиток торговельного шкільництва йшов в парі з розвитком ремісничого шкільництва й, що більше, щоб не відбувався к о ш т о м ремісничого і технічного шкільництва. Спочатку дійсно було можна завважити деяку перевагу торговельного шкільництва над ремісничим, цьогорічні вписи до професійних шкіл виказують одначе значне побільшення фреквенції учнів і учениць в ремісничих школах. Причиною оцеї переваги торговельних шкіл були малі трудноші в засновуванні цього типу шкіл і їх коедукаційність, при одночасних малих можливостях професійного навчання для дівчат. Звідціля випливає конечність побільшення оцих можливостей і заведення коедукації в деяких школах ремісничого типу, як будівельні, електротехнічні, годинникарські, шкіряно-взуттєві, мистецько-промислові, тощо. Розвиток нашого торговельного шкільництва повинен піти в напрямі побільшення мережі званево-обов"язкових торговельних шкіл, що повинні бути відкриті при торговельних школах у всіх більших осередках, при чому в менших осередках можуть вони творити організаційну єдність з промисловими званево - обов"язковими школами | т.зв. купецько-промислові званево-обов"язкові школи |. Кількість цих шкіл є покищо рішуче замала. В ділянці дворічного торговельного шкільництва повинно бути відкритих ще декілька торговельних шкіл, між іншими в Бориславі, Болехові, Городенці, Скалаті, Ходорові, тощо. В ділянці торговельного фахового шкільництва треба нам подбати про розбудову спеціяльних фахових відділів. Поруч уже існуючих при торговельній фаховій школі у Львові відділів загальноторговельного, банкового й кооперативного треба нам відкрити ще відділ асекураційний, що вишколював би фахівців заготівлі сільсько-господарських продуктів, реклямовий, що вишколював би фахівців реклями, торговельно-адміністративний, що вишколював би фахівців для державної адміністрації і для адміні-

страції торговельних підприємств, транспортовий для вишколу фахівців торговельного транспорту й його експлуатації, стенотипічний для вишколу стенотипісток в українській і німецькій мові, та педагогічний для вишколу вчителів для нижчих торговельних шкіл. Крім цього розвиток нашої торгівлі та кооперації вимагає створення одної, а і кількох четирирічних торговельно-економічних шкіл, що відповідали б новому німецькому шкільному типові: Wirtschaftoberschule та вишколювали повноцінних торговельно-економічних фахівців з повною середньою освітою, та дворічної фахової школи реклями; що вишколювала б фахівців реклями для потреб торгівлі, промисловости і рекламових підприємств. Окрема проблема - це справа різноманітних торговельних курсів. Обов'язком кожної торговельної школи було б подбати про організацію вишколу й перевишколу людей, що вже в торгівлі працюють, а потрібного фахового знання не мають, зглядно бажали б доповнити своє фахове знання в бажаному спеціяльному напрямі. Могли б бути отже організовані курси новітнього продажу й реклями, новітньої бухгальтерії, бранжеві курси для купців і торговельних помічників, стенотипічні курси, тощо.

Огляд торговельного шкільництва покінчуємо оглядом шкільництва для потреб домашніх і збірних господарств. Навчання домашнього господарства має велике значення для раціоналізації народньої консумції та покращання народнього здоров"я, що безумовно причиниться для збільшення продуктивности праці та збагачування широких шарів нашої суспільности. З цих причин навчання домашнього господарства повинно бути обов"язковим для всіх дівчат, що вчаться в народніх, середніх і професійних школах. Крім цього для потреб домашнього господарства, повинні бути організовані однорічні школи для домашнього господарства, які можна трактувати, як надбудову семирічних дівочих народніх шкіл. Надбудовою цих господиньських шкіл є теж однорічні школи дитячих виховниць, що вишколюють дівчат для більш складних проблем домашнього господарства, а саме для виховування дітей. На жаль обидва ці типи шкіл у нас ще дуже мало розвинені (8 шкіл господиньських і 6 шкіл дитячих виховниць) і перед нами на цьому відтинку ще багато праці. (Л.Ш.)

ОПІКА НАД МОЛОДДЮ І РОДИНОЮ.

Відправа співпрацівників Референтури Тіловихования.

Референтура Тіловиховання Відділу Опіки над Молоддю і Родиною УЦК Львів, улаштовує в днях від 14-18 серпня 1943р, вправу відправу для всіх співпрацівників Референтури т.є. референтів Опіки над Молоддю і Родиною, підреферентів тіловиховання, проводів клюбів і тіловиховних гуртків, для всіх тіловиховних інструкторів і організаторів, а також для всіх тих людей, які є фаховими тіловиховниками т.є., які мають покінчені якінебудь студії чи курси для тіловиховання. Окружні Комітети обов"язані всіх вищеназваних людей у своїй окрузі:

1. повідомити про відправу
2. подати їм програму відправи
3. своєчасно прислати до Референтури Тіловиховання у Львові список адрес тих людей
4. припильнувати, щоб люди ті в дні 13 серпня ставились у Львові.

Відправу починаємо в дні 70-тих уродин батька українського тіловиховання проф.Івана Боберського і так започатковуємо його ювілейний рік.
Програму відправи подаємо в залученні. Ближчі інформації і зміни будемо подавати комунікатами в пресі.
Ціль відправи: подати напрямні праці і організації тіловиховання.

П р о г р а м а

відправи співпрацівників Референтури Тіловиховання.

1. Проф. Боберський як батько українського тіловиховання - референт др. Тисовський.
2. Інформація про теперішній стан у тіловихованню - референт Антонович Адам
3. Статистика - референт Тріль Михайло
4. Психольогічні і педагогічні моменти у тіловихованні - референт Білостоцький Т.
5. Хибні моменти в праці і поглядах на тіловиховання в нашому минулому - референт Лисинецький Орест.
6. Музика, а рух - референт Левицький Роман
7. Фізичний тип України - референт Єндик Ростислав.
8. В.Ф.С. - референт Ілечко Іван
9. Види пропаганди - референт Жарський Едвард
10. Касовництво - референт Тріль Михайло
11. Масова участь жінки в тіловихованню - вимога часу - референт Сіяк Дарія
12. Тіловиховання у інших народів - референт Козачок Йосиф
13. Тіловиховання в школі і передшкіллю - референт Охримович Марія
14. Позашкільне тіловиховання - референт Білостоцький Тиміш

15. Тіловиховання як засіб народнього здоров"я - референт Др. Чеміська Іван.
16. Кадра поучників - референт Благідка Ярослав
17. Побудова години тіловиховних занять - референт Криницький Іван

Практична частина:

1. Година тіловиховних занять без руханково-спортового приладдя - Гайдучок Степан
2. Шкільна година жіночої молоді - Охримович Марія
3. Показ приладових змагань - Козачок Йосиф.

Комунікат

ланки легкоатлетики В.Т. У.Ц.К.

1. Краєві легкоатлетичні змагання відбудуться в днях 28 і 29 серпня ц.р. у Львові зі слідуючою програмою:

Чоловіки:

Біги: 100 м, 200 м., 400м. 800 м. 1500 м.
5 км. 10 км. 110 м. і 400 м. через плітки.

Бігці: 4х100; 800 + 400 + 200 + 100 м.

Скоки: у височінь, у довжінь, жердков, трискок.
Мети: диском, булавков, ратищем, молотом, стусан, кулею.

Жінки:

Біги: 60 м. 100 м. 200 м. 800 м. 80 м. плітки.

Бігці: 4х100 м., 200 + 100 + 75 + 60 м.

Скоки: у височінь, у довжінь

Мети: диском і ратищем, стусан, кулею.

Окружні референти і проводи клюбів перешлють зголошених змагунів до 15 серпня ц.р. на адресу: Референтура Тіловиховання УЦК, Львів, вул. Семінарійна 18.
До Краєвих Змагань будуть допущені тільки ті змагуни, які викажуться відповідними мінімами. Ланка легкоатлетики визначила слідуючі мінімуми:

Чоловіки:

Біги: 100 м. 13 сек., 200 м. 28 сек., 400 м. 61 сек. , 800 м. 2 мін. 20 сек., 1500 м. 5 мін.
Скоки: у довжінь 5 м., у височінь 145 цм., жердков 240 цм. трис-кок 10 м.
Мети: диском 28 м., ратищем 35 м., булавков 50 м. стусан кулею 9 м.

Жінки:

Біги: 60 м. 10 сек., 100 м. 16 сек. 200 м. 35 сек.
Скоки: у довжінь 380 цм, у височінь 110 цм.
Мети: диском 19 м., ратищем 19м., - стусан кулею 7 м.

II. Змагуни, які стартують до багатозмагів |десятизмаг і п"ятизмаг чоловіків, п"ятизмаг і тризмаг жінок| мають висилати свої зголошення до 8 серпня ц.р.

III. Змагуни і змагунки зголошені до Крайових Змагань з"їжджаються під проводом своїх окружних провідників до п"ятниці вечора 27 серпня ц.р. Кождий змагун і змагунка мусять взяти зі собою коц, простирало, заголовок і потрібні для тоалети речі. Рефлектанти на нічліги і харчі мають зложити по 30 зл. |10 зл. за день| в Реф. Тіловиховання.

План діяльности на серпень 1943 року.

А/ Ланка руханки:

В місяці липні тіловиховні і спортові товариства мали влаштувати тіловиховні покази під вільним небом. У багатьох випадках перешкодила тому непогода. Товариства, що такої імпрези не устроїли, відбудуть її в серпні.
Крім цього в серпні повинні відбутися міжклюбові приладові змагання чоловічих дружин.

Б/ Ланка плавання:

План діяльности передбачує на серпень окружні плавацькі змагання.
Програма змагань:

а| чоловіки: 50 м.,100,200,400 довільним
50 м.,100,200 горілиць
50 м.,100,200,400 грудним

гінці 5x50 довільним
" 4x200 змінним
" 3x100 змінним

б| жінки: 50 м, 100 довільним
50 м, 100, 200 грудним
50 м, горілиць

гінці 4 x 50 довільним
" 3 x 50 змінним

в| скоки:

1/ ластівка з розбігу із 5 м. скічні
2/ півшруба з розбігу із 5 м. скічні
3/ довільно вибрані: трунок, ластівка з місця, ломаний з розбігу.

Окружні плавацькі змагання мають бути переведені під знаком провірки сил до крайових змагань, що відбудуться в перших днях вересня. Організацією окружних змагань займуться окружні референти тіловиховання, згл. фахові керівники ланки плавання по округах спільно з провідниками плавацьких секцій по товариствах.

Керманич Відділу
Опіки над Молоддю і Родиною.

Ф І Н А Н С И.

І| Праця УЦК а матеріяльні показники.

Основою праці УЦК, УОК-ів і Делегатур - це пізнати докладно терен праці. Це дають нам матеріяльні показники, які повинні подрібно виказати які місцевості належать до даної клітини УЦК, кількість мешканців, кількість гектарів управної землі загалом і кожного жителя зокрема, які стани є в селі | рільники, священники, учителі, ремісники, купці і т.д.|, чи в селі є школа кооперативи УОТ і гуртки "Сіль. Госп". Щойно на основі таких матеріяльних показників зорієнтуємося, який рівень освітний, культурний і господарський даної місцевости та які вимоги можемо до неї ставити. Без цього кожна робота буде йти на сліпо і при наших найбільших зусиллях не принесе бажаних успіхів.

Маючи матеріяльні показники, можемо вже сміло планувати нашу роботу на цілий рік, квартал чи по місяцям. Кількість жителів села вкаже нам процент членів зорганізованих в УЦК і членів ще не обнятих організацією, унагляднять нам, які стани сповняють свій обов"язок, які від цього обов"язку ухиляються. Найважніше в тому те, що виказуючи недомагання користуємося певними цифрами, зібраними на основі матеріяльних показників.

Тому взиваємо всі низові клітини УЦК, зібрати такі матеріяльні показники |на підставі присланих від нас взорів| зі свойого району, на них оперти та вести свою організаційну роботу.

2| Пригадка в справі " Писанки ".

З прикрістю стверджуємо факт, що деякі УОК-и і їх Делегатури все ще легковажать собі доручення, подані в наших обіжниках, і тим наражують Централю на проволоку реченцевого звітування перед владою.

Слід зауважити, що УОК-и і Делегатури є північних і західних окраїн звітують вчас і придержуються реченців. Ітак - Грубешів, Біла Підляшська, Краків і т.д. вже розчислилися з "Писанки " 1943 - одначе цього не зробив УОК Коломия і Чортків. Реченець розчислень з "Писанки" 1943 минув 20.червня 1943.

Брак почуття солідности, брак почуття здисциплінованости, брак зрозуміння ваги справи - є виявом цього, що " коляду" розчислюємо в ж н и в а, а "П и с а н к у " будемо розчислювати з и м о ю.

В останнє взиваємо всі спізнені і тяжкі УОК - і їх клітини до негайного розчислення з "Писанки" 1943 і " зеленосвяточної збірки".

Керманич
Фінансового Відділу

-.-

ВИДАВЕЦЬ: УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
Краків, вул. Зелена 26.
Львів, вул. Паркова ч.10

HERAUSGEBER: Ukrainischer Hauptausschuss
Krakau, Grünestr. 26
Lemberg, Parkstrasse 10.